

Använd matematik

RÄKNA PÅ SKATTER OCH LÅN

RÄKNA PROCENT

- 1.** Som du nyss sett kan man skriva 1% som 0,01.
Omvandla dessa procenttal till decimaltal på samma sätt:

- a. 5 % .....   d. 25 % .....
- b. 12 % .....   e. 25,5 % .....
- c. 8 % .....   f. 7,5 % .....

När man ska räkna ut procent gör man så här:

$$\begin{array}{l} 3 \% \quad \text{av} \quad 1\,500 \text{ kr} = 0,03 \quad \bullet \quad 1\,500 = 45 \text{ kr} \\ 12 \% \quad \text{av} \quad 450 \text{ kr} = 0,12 \quad \bullet \quad 450 = 54 \text{ kr} \\ 8,5 \% \quad \text{av} \quad 60 \text{ kr} = 0,085 \quad \bullet \quad 60 = 51 \text{ kr} \end{array}$$

- 2.** Jasmin tjänade 24 600 kr i månaden.
Hon fick löneförhöjning med 3 %.

- a. Hur stor blev löneförhöjningen i kronor?

$$0,03 \bullet 24\,600 \text{ kr} = \dots\dots\dots$$

- b. Hur stor blev den nya lönen?

$$24\,600 + \dots\dots\dots = \dots\dots\dots$$

3. En kostym kostar 2 195 kr.
Vid rea sänks priset med 30 %.

a. Hur mycket är 30 % av 2 195 kr?

.....

b. Vad kostar kostymen på rea?

2 195 kr - ..... = ...

4. Ett halvt kilo kaffe kostade 48,90 kr.
Priset steg med 8 %.

a. Hur mycket är 8 % av 48,90 kr?

.....

b. Vad blev det nya priset?

.....

-
- c. Du tar lånet i samma finansbolag, men väljer att betala tillbaka det på två år istället för ett.
Nu får du istället betala 1 432 kr varje månad under två år.

Hur mycket får du sammanlagt betala på ett år?

..... kr

Hur mycket får du betala för ränta och amortering på två år?

..... kr

Extra avgifter under två år .....2040..... kr.

Total kostnad för två år ..... kr.

Du lånade 30 000 kr.

Hur stor är skillnaden i kronor mellan lånet du tog och den totala summan du måste betala tillbaka?

..... kr

- d. Jämför svaren i uppgifterna 14 a, b och c.
Hur stor är skillnaden mellan den högsta och den lägsta kostnaden för ditt lån på 30 000 kr?

..... kr

Det finns också företag som lånar ut pengar till alla!
Vare sig personen kan betala tillbaka eller inte.

Av de företagen man kan låna pengar när som helst, via ett sms.
Det är lockande om man gärna vill ha något.
Men sms-lånen har ofta skyhög ränta.
Den kan ligga på **800-1000%** !

Är du med?

Det betyder alltså att du behöver betala tillbaka
8 till 10 gånger så mycket pengar som du lånat.

Hos de här företagen har man ofta bara ett par månader på sig
att betala tillbaka lånet, istället för flera år.

Om man inte lyckas betala tillbaka så snabbt,
fortsätter räntan att ticka och man kan snabbt
dra på sig en jätteskuld.

- b. Oftast tillkommer det flera extra avgifter för att få handla på avbetalning.

Kostnader som tillkommer på Karins avbetalning:

Startavgift: 295 kr första månaden.
Ränta: 643 kr varje månad.
Betalningsavgift: 29 kr varje månad.

Hur höga blir de extra kostnaderna per månad? .....

Hur höga blir extrakostnaderna sammanlagt på ett år? .....

Vad blir det totala priset Karin får betala för tv:n om hon köper den på avbetalning? .....

